

YOSH SHIFOKORLAR VA ULARGA USTAMA QO'LLASH MASALALARI

Bizga ma'lumki, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 17-maydagi "Tibbiyot muassasalari xodimlarini moddiy qo'llab-quvvatlash hamda rag'batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-136-sون Farmonning 2-bandida, 2022-yil 1-iyundan boshlab yangi ish boshlagan salohiyatlар yosh shifokorlarga 1 (bir) million so'mgacha maxsus oylik ustamalar to'lanishi belgilangan. Mazkur Farmon ijrosi yuzasidan qabul qilingan Adliya vazirligidan 3416-sон bilan ro`yxatdan o'tgan qaror bilan tasdiqlangan Nizomning 13-bandida salohiyatlар yosh shifokor - bitiruvchi deb yuritilishi belgilangan.

Shunda savol tug'ilayapti bitiruvchi oxirgi kurs bitiruvchisimi yoki bitirib diplom olgan shaxsmi.

Sababi ta'lif to'g'risidagi qonunning 40-moddasida, eski Mehnat kodeksining 84-moddasida ham tamomlagan bitiruvchi degan jumla ketgan. Ushbu masala yuzasidan qonunchiligidan, xususan amalyotda turli yondashuvlar yuzaga kelmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 17.05.2022-yildagi "Tibbiyot muassasalari xodimlarini moddiy qo'llab-quvvatlash hamda rag'batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida" PF-136-sон Farmoni 2-bandi ikkinchi qismida nazarda tutilgan "yosh shifokorlar" jumlasiga ushbu Farmon ijrosini ta'minlashga qaratilgan "Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi to'g'risidagi nizom"da aniqlik kiritilgan.

Jumladan, Nizomning 13-bandiga ko'ra "**Maxsus komissiyaning tegishli qarori asosida qabul qilingan tibbiyot muassasasi rahbarining buyrug'iga muvofiq yangi ish boshlagan tibbiy oliy ta'lif tashkilotlari bitiruvchilariga (keyingi o'rnlarda salohiyatlар yosh shifokorlar deb yuritiladi) ishga qabul qilingan kundan boshlab, oylik ish haqi to'lovlariga maxsus oylik ustamalar qo'shimcha tarzda belgilanadi.**" deyilgan. Bunda, "**yosh shifokorlar**" deganda aynan tibbiy oliy ta'lif tashkilotlarini bitirgan, oliy ma'lumotga ega yosh kadrlar nazarda tutilmoqda va agar bitiruvchi kurs talabalari nazarda tutilgan bo'lganda, qonunchilik hujjatlarida bu ko'rstib ketilgan bo'lar edi.

Shuningdek, Adliya vazirligidan 3416-sон bilan 16.01.2023-yilda ro'yxatdan o'tgan Nizomning 14-bandida ham salohiyatlар yosh shifokorlar uchun 1 million so'mgacha maxsus oylik ustamalar ularning birinchi uch yillik mehnat faoliyati uchun belgilanib, bunda yangi ish boshlagan salohiyatlар yosh shifokorlar uchun har oyda birinchi yil uchun - 1 million so'mdan, ikkinchi yil uchun - 750 ming so'mdan, uchinchi yil uchun - 500 ming so'mdan maxsus oylik ustamalar belgilanganligini ko'rish mumkin.

Ya'ni, O'zbekiston Respublikasining 14.09.2016-yildagi O'RQ-406-sон "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonunida "yosh mutaxassis" uchun nazarda tutilgan uch yillik muddat "yosh shifokorlar" uchun ham qo'llanilayotgan ustamalar davrida nazarda tutilmoqda.

Xulosa qiladigan bo'lsak yuqoridagi normalarga asosan, fikrimizcha "yosh shifokorlar" jumlesi tibbiy oliy ta'lif massasalarini bitirgan yosh shifokorlarga nisbatan qo'llanilgan bo'lib, uni bitiruvchi talabalarga nisbatan qo'llash bahsli holat hisoblanadi. Yosh shifokorlar masalasiga aniqlik kiritilgan bo'lsa, ularni yosh chegarasini belgilab olish ham muhim jarayon hisoblanadi va buni "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuniga muvofiqlashtirgan holda qo'llash masalasini qo'rib chiqish kerak.

Farg'onan guman adliya bo'limi Yuridik xizmat ko'rsatish markazi bosh yuriskonsulti

A.Mirzayev

